

Täysistunto

Torstai 15.10.2015 klo 16.00—18.20

2.3. Suullinen kysymys paikallisesta sopimisesta (Jari Myllykoski vas)

Suullinen kysymys SKT 34/2015 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Myllykoski.

Keskustelu

16.34 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Tänään selvitysmies Harri Hietala ministeri Lindströmiltä kesällä toimeksi saaneena julkaisi oman selvityksensä siitä, kuinka paikallista sopimista tulisi kehittää. Täällä vasemmistossa sydän syrjälläni odotin sitä Hietalan, selvitysmiehen, raporttia, mutta täytyy lohdutuksella todeta, että Hietala on tarttunut oikeisiin asioihin eli yleissitovan työehtosopimuksen kunnioittamiseen ja niin edelleen. Nyt kysyisinkin ministeri Lindströmiltä: Oletteko se airut, joka tässä hallituksessa haluaa sitoutua niihin selvitysmiehen teeseihin, että ei pakoteta paikalliseen sopimiseen, paikallinen sopiminen ei saa olla sanelua, sen pitää olla aitoa, avoimuuteen pohjautuvaa sopimista? Ja yhtä lailla, onko niin, että tämä hallitus ei edistä pakkoa vaan se tuo tämän asian kolmikantaiseen valmisteluun ja sitä kautta se virtaa niin kuin edelleen on mennyt? Eli, ministeri Lindström, oletteko selvitysmiehen airut?

16.35 **Oikeus- ja työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ajankohtainen kysymys. Minulla on tässä tämä selvitys käsissäni, ja kun sen tänään sitten Harri Hietala luovutti minulle, niin totesin julkiselle sanalle kyselyihin, kun mentiin yksityiskohtiin, että nyt hallitus sitten tutustuu siihen, mitä selvitysmies ehdottaa. Hänen toimeksiantonsa oli selvittää, mitkä ovat mahdollisuudet edetä paikallisessa sopimisessa. Tässä ei ole kyseessä pakkolaki. Tämä vahvistaa yleissitovuutta. Tällä ei kavenneta sopimisen vapautta vaan lisätään sitä, ja tämä on minun mielestäni tärkeä: jos tämä tehdään — ja toivottavasti kun se tehdään — oikein, niin tämä tulee mullistamaan suomalaista työelämää positiivisella tavalla. Tässä vaiheessa johonkin yksityiskohtaan vastaaminen on tietenkin liian aikaista, koska tätä selvitystä ei ole käsitelty vielä hallituksen sisällä millään lailla. Se on tänään minulle luovutettu. Eli olen tutustunut myös vasemmistoliiton ideoihin, ja toivottavasti lähetätte minulle teidän omat ajatuksenne liittyen paikalliseen sopimiseen.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2015 vp

16.36 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On ilo kuulla, että Lindström on sitä mieltä, että yleissitovuuteen ei tulla tässä kohtaa koskemaan. Minä ainakin haluan tulkita tätä asiaa niin, ja toivonkin, että me voimme yhdessä todeta tässä samalla kyselytunnilla, että palkkaukseen ei kosketa paikallisella sopimisella. Me haluamme torjua sen, että Saksan malli tuodaan tämän kautta piilotellusti, mikä selvitysmiehen raportissa on kätketty kuitenkin siihen toiseen vaihtoehtoon, eli työnantajilla on oikeus aloittaa ne keskustelut siitä taloudellisesta tilanteesta johtuvasta epävarmuudesta, mikä on yrityksessä. Se ei voi olla meidän agendallamme tässä tilanteessa. Meidän pitää pystyä torjumaan se, että yritysjohdon virheellisistä arvioinneista johtuen taloudellinen tilanne on heikentynyt huonon kaupan johdosta. Se ei voi tarkoittaa, että elinkeinoelämään luodaan keinotekoinen kilpailuasetelma, jolloin palkkoja voidaan työnantajan toimesta lähteä neuvottelemaan alaspäin.

16.37 **Oikeus- ja työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En ihan kysymystä löytänyt, mutta ajatuksen kyllä, ja kuten sanoin, tämä selvitys on luovutettu tänään ja nyt hallitus sitten perehtyy siihen. Ja kun hallitus on perehtynyt siihen, jokaiseen yksityiskohtaan, sen jälkeen se linjaa, miten se aikoo tässä asiassa edetä. Eli tässä tilaisuudessa en kerro, mitä tulee tapahtumaan, koska minähän en yksin tästä asiasta päättä.

16.38 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Myllykoski, ymmärrätte varmaan sen, että meidän täytyy myös todeta se tosiasia, että kun talous on tiukalla, niin kaikkia saavutettuja etuja ei voida enää pitää. Joitain uudistuksia täytyy tehdä, ja ensisijaisen tärkeä asiahan on työpaikkojen säilyminen, ja työpaikat eivät säily, jos ei mitään uudistuksia tehdä, koska rahat on loppu. Vetoankin nyt sosialidemokraatteihin ja vasemmistoon siinä, että kun näitä neuvotteluja käydään työmarkkinajärjestöjen kanssa, niin haetaan sellaista kompromissia siihen, ettei tule näitä kipeitä päätöksiä, jotka esimerkiksi ovat vaikka lomarahaleikkauksia, jotka nyt ollaan jo valittu, koska vaihtoehtojahan oli olemassa, esimerkiksi 3 minuuttia lisää työaikaa. Mutta mitään vaihtoehtoa ei ole esitetty sosialidemokraattien toimesta, ei ensimmäistäkään vaihtoehtoa. Se ei ole vaihtoehto, että sanotaan, että 15 000 henkilöä saa työllistymispaikan. Ei se ole työpaikka, se on työllistymispaikka, ja näitä työpaikkoja pitäisi synnyttää muillakin keinoilla.

Puhemies Maria Lohela: Olikohan tässä nyt kysymystä? — Edustaja Myllykoskella on.

16.39 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Niikko, rumana asiana voin teille kertoa, että jos työmarkkinat tuolla filosofialla vapautettaisiin, että voitaisiin palkoilla ruveta kilpailemaan, niin Rakennusliiton taholta on annettu ymmärtää, että mikäli näin tapahtuisi, että palkoilla voidaan kilpailla, ei olisi alalla yhtään suomalaista työntekijää. Ne tuotettaisiin aivan jostain muualta, ja suomalainen työntekijä jäisi vaille työtä. Jos me lähdemme palkkakilpailuun niin, että paikallinen sopiminen mahdollistaa sen, että ihmisten palkoista voidaan sopia, niin yritykset lähtevät kilpailemaan keskenään siitä, ja kuka halvimmalla tekee, se tekee työt. Ja kun tehdään tarpeeksi halvalla, sitä ei tee suomalainen työmies. Pääministerin sijainen Timo Soini, oletteko kanssani samaa mieltä, että suomalaiselle työmiehelle ja rakennustyömiehelle pitää luoda mahdollisuudet tehdä töitä tässä maassa? (Touko Aalto: Mikä on perussuomalaisten linja?)

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2015 vp

16.40 Ulkoasiainministeri Timo Soini (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olen täsmälleen samaa mieltä, että rakennusmies ja putkimies, Rekanen tai joku muu, tarvitsee työtä, tarvitsee edellytykset, ja me tarvitsemme tätä kautta kannattavaa yritystoimintaa. (Paavo Arhinmäki: He tarvitsevat kunnollisen palkan!) — Jos meillä ei ole kannattavaa, voittoa tuottavaa yritystoimintaa, kasvua ja vientiä, niin meillä ei ole palkkoja, mitä nostaa. — Meillä on työnantajapula, meillä on pula niistä ihmisistä, jotka ottavat vastuuta ja työllistävät ihmisiä. Ja olen todella iloinen siitä, että edustaja Myllykoski otti suomalaisen työmiehen edun esiin. Se ei nimittäin ole minkään sortin muukalaisvihamielisyyttä, vaan se on suomalaisen työmiehen puolustamista.

16.41 Eero Lehti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olettaisin, että työministeri on — ja siksi kysyn kuitenkin varmuudeksi, onko — tutustunut Saksan Peter Hartzin johdolla tehtyyn työreformiin. Talousvaliokunta oli tutustumassa pari viikkoa sitten Berliinissä tähän asiakirjaan ja vähän olosuhteisiin. Saksa oli vuonna 2000 suunnilleen samanlaisessa taloudellisessa tilanteessa kuin Suomi nyt, ja siitä selviytymiseen on olenaisesti vaikuttanut se, että työmarkkinat modernisoitiin niin, että myös paikallinen sopiminen palkoistakin oli mahdollista.

16.42 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Juuri tämä ajatus, minkä edustaja Lehti heitti tuossa, on oikea, että meidän täytyy vain muuttaa tätä suomalaista työelämää. Siinä ei auta mikään. Muuten me emme selviä tästä haasteesta, missä me olemme. Se on minun mielestäni käsittämätöntä, että minua syytetään siitä, että en puolusta suomalaista duunaria istumalla tässä hallituksessa, ja olen milloin EK:n juoksupoika, milloin Astrid Thors. (Naurua) Onhan tämä nyt kummallista. Minä itse ymmärrän sen niin, että silloin kun meillä on yrittäjiä ja meillä on työnantajia, niin menee myös työntekijöillä hyvin, koska on työpaikkoja. Ei minulle kerta kaikkiaan aukea tämä kritiikki siis siitä, että tässä on jokin vastakkainasettelu, sitä minä en halua olla tuke-massa. Ja olen tänään sanonut ääneen senkin, että en halua Suomeen mitään kaksi euroa tunnissa -työpaikkoja. En halua sellaisia Suomeen.

Kysymyksen käsittely päättyi.